

Utrechts Comité 4 mei-Herdenking

Beleidsplan 2023 - 2027

UTRECHTS COMITÉ
4 MEI-HERDENKING

BEVRIJDING
STAD UTRECHT

Beleidsplan 2023 – 2027 Goedgekeurd d.d. 6 februari 2023
Stichting Utrechts Comité 4 mei-Herdenking
RSIN: 852763566
Postadres: Soestdijkstraat 30, 3523 VM Utrecht
info@4meiutrecht.nl
IBAN: NL09RABO 0303 0549 56

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Missie en Visie.....	4
Het Comité	5
Duur van het plan	5
Strategische doelstellingen.....	5
Ambities	6
Sterkten/ Zwaktes.....	7

Inleiding

Het Utrechts Comité 4 mei-Herdenking (hierna het Comité) organiseert, in opdracht van de burgemeester van Utrecht, de stedelijke herdenking op 4 mei op het Domplein en de Herdenking van de Bevrijding van de Stad Utrecht op 7 mei in het Hogelandse Park.

Sinds 1946/1947 vindt jaarlijks op 4 mei op het Domplein de Utrechtse herdenking plaats, bij het Verzetsmonument dat op 4 mei 1949 werd onthuld door Prins Bernhard. De 1e herdenkingen werden georganiseerd door het voormalig verzet, daarna is deze taak overgenomen door een comité van vrijwilligers.

Sinds de jaren '90 van de vorige eeuw wordt de bevrijding van de stad jaarlijks gevierd in het Hogelandse Park. Daar staat een monument voor de bevrijders uit de stad, de Polar Bears. Het monument is een beeld van een ijsbeer. Ook dit monument werd onthuld door Prins Bernhard en wel op 7 mei 1991. Het Comité heeft de organisatie van deze viering een aantal jaren geleden overgenomen van de Stichting bevrijding stad Utrecht, omdat zij het belangrijk vindt dat dit in de herinnering van de Utrechters blijft voortleven.

Missie en Visie

In de missie en visie sluit het Comité aan op de verwoording van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Er zijn steeds minder mensen die de Tweede Wereldoorlog bewust hebben meegemaakt. Dat maakt het noodzakelijk *meer context* te bieden aan de gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog en de oorlogen daarna. Er is meer behoefte om de persoonlijke verhalen van moed, angst, verzet, vervolging en strijd te verbinden met het grotere verhaal van de Tweede Wereldoorlog en de relevantie daarvan voor de huidige samenleving. Door persoonlijke verhalen van Utrechters te (laten) vertellen wordt de diversiteit aan oorlogservaringen beter zichtbaar en krijgt de naoorlogse generatie een actieve rol bij het doorgeven van de verhalen.

Missie

Het (blijven) herdenken van alle Nederlandse oorlogsslachtoffers, burgers én militairen, die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord, sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog en daarna in oorlogssituaties en bij vredesmissies. Het Comité geeft richting aan de zingeving van herdenken en het levend houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog in de stad Utrecht. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- ƒ De Tweede Wereldoorlog en de bevrijding staan centraal.
- ƒ Meer context bieden rondom 4 mei om te begrijpen waar deze dag voor staat.
- ƒ Meer persoonlijke verhalen (laten) vertellen, waardoor de beleving van deze dag wordt versterkt.
- ƒ Het betrekken, naast de oudere generatie, van jongere generaties die de Tweede Wereldoorlog niet bewust hebben meegemaakt, maar zich wel bewust zijn (of althans dienen te worden) van de waarden die vrede en vrijheid, mensenrechten en tolerantie betekenen voor nu en voor de toekomst. Het behoud van die waarden vergt inzet van alle generaties.

Visie

Het Comité realiseert zijn missie door een doelmatige en efficiënte organisatie te zijn, die midden in de samenleving staat, een open houding heeft en verbindend is naar mensen en organisaties die zich betrokken voelen bij herdenken, vieren en herinneren. Het Comité laat, in woord en daad, zien dat discussies over vrede, oorlog en geweld een plek verdienen in de samenleving. Het is essentieel om over deze kwesties te discussiëren, na te denken en ons bewust te zijn en te worden hoe wij als mensen willen samenleven.

Het Comité

Het Utrechts Comité 4 mei- Herdenking is georganiseerd in de Stichting 4 mei Comité Utrecht. Het Comité bestaat uit 12 leden, waaronder 3 bestuursleden (voorzitter, penningmeester en secretaris). Alle leden verrichten de werkzaamheden op vrijwillige basis en ontvangen geen vergoeding. Kijk voor de meest actuele samenstelling van het bestuur op [Over het Comité – herdenken en vieren \(4meiutrecht.nl\)](https://4meiutrecht.nl)

Voor de organisatie van de activiteiten op 4 en 7 mei ontvangt het Comité een subsidie vanuit de Gemeente Utrecht. Daarnaast worden fondsen aangewend die een financiële bijdrage leveren aan het herdenkingsconcert in de Domkerk. Het Comité heeft geen winstoogmerk en een eventueel batig saldo wordt gereserveerd voor toekomstige kroonjaren, zoals 2025 als we hopen 80 jaar vrijheid te vieren.

Conform de statuten, dient de stichting zorg te dragen voor een goed beheer van het (beperkte) vermogen, de boekhouding en de jaarstukken. Deze taken liggen bij de penningmeester. Na het besluit tot ontbinding van de stichting moet het bestuur als vereffenaar het vermogen van de stichting liquideren, tenzij het bestuur daartoe anderen heeft aangewezen. Een eventueel batig saldo na de liquidatie, zal worden besteed ten behoeve van een fiscaal erkende algemeen nut beogende instelling met een gelijksoortige doelstelling als die van de stichting.

Duur van het plan

Dit beleidsplan vermeldt de ambities en plannen van het Comité voor de periode van 2023 tot en met 2027. Dit plan is vastgesteld in de Comitévergadering van 6 februari 2023. Jaarlijks wordt de voortgang van het beleid geëvalueerd en indien nodig aangescherpt.

Strategische doelstellingen

Het Comité stelt zich, voor de 4 mei herdenkingen ten doel:

- ƒ De jaarlijkse organisatie van een Stille Tocht van het Pieterskerkhof naar het Domplein. De Stille Tocht wordt begeleid door het luiden van de Salvator, de grootste Domklok, geluid door het Utrechts Klokkenluiders Gilde.
- ƒ De jaarlijkse organisatie van de gemeentelijke 4 mei-herdenking op het Domplein.
- ƒ De muzikale ondersteuning tijdens het defilé wordt verzorgd door de stadsbeiaardier.
- ƒ De jaarlijkse organisatie van het Herdenkingsconcert in de Domkerk. Sinds 2013 bestaat er een nauwe samenwerking tussen het Utrechtse Comité 4 mei-Herdenking en het Bevrijdingsfestival Utrecht. Dit concert is een verbinding tussen het herdenken op 4 mei, en het vieren op 5 mei.

- ƒ De samenwerking met de Universiteit Utrecht bestendigen. Na de herdenking op het Domplein vindt een Herdenkingslezing plaats. Deze lezing wordt georganiseerd door Studium Generale, en komt voort uit een samenwerking tussen het Comité en de Universiteit Utrecht.
- ƒ Tijdens de herdenking wordt extra aandacht besteed aan voormalig verzetsleden, nabestaanden, veteranen, scouts en (andere) jongeren.

Het Comité stelt zich, voor de 7 mei-vieringen ten doel:

- ƒ De jaarlijkse organisatie van de viering van de bevrijding van de stad Utrecht. Elk jaar wordt op 7 mei, bij het monument in het Hogelandse Park (de witte ijsbeer), het einde van de oorlog in Utrecht gevierd. Er wordt namens het College van B&W van Utrecht een hulde uitgesproken aan de bevrijders van de stad, de 49ste West Riding Infanteriedivisie, 146ste Infanteriebrigade van het Eerste Canadese Leger, beter bekend als de Polar Bears. Deze divisie kwam op 7 mei via de Biltstraat de stad binnenrijden.
- ƒ Meer jongeren te betrekken bij de viering. Hiervoor is een samenwerking gevonden met de Utrechtse Kohnstammschool, leerlingen uit de groepen 7 en 8 spelen hier een belangrijke rol.

Ambities

Het Comité streeft de volgende ambities na:

- ƒ De Utrechtse kranslegger, die samen met de burgemeester, namens het voormalig verzet een krans legt, heeft een actieve bijdrage geleverd in het verzet of is een nakomeling van een lid van het Utrechts verzet.
- ƒ (Een) Utrechtse artiest(en) lever(en)t een bijdrage aan het Herdenkingsconcert in de Domkerk. Tijdens dit concert staat een verhaal over de Tweede Wereldoorlog centraal.
- ƒ Het concert vormt de overgang van de herdenking op 4 mei naar de viering van de bevrijding op 5 mei.
- ƒ Het blijven vertellen van de Utrechtse verhalen over de Tweede Wereldoorlog.
- ƒ Het vergroten van de participatie van Utrechtse jongeren aan de 4 mei-herdenking.
- ƒ Het vergroten van de participatie van Utrechtse jongeren aan de 7 mei-herdenking.
- ƒ Het bestendigen en verstevigen van de samenwerking met de gemeente Utrecht en andere samenwerkingspartners zoals het Pastoraat Domkerk, het Klokkenluidersgilde, de stadsbeiaardier, Scouting Salwega en studentenvertegenwoordigers.
- ƒ Het adviseren en bijstaan van de Burgemeester van Utrecht over herdenkingszaken.
- ƒ Het bijdragen aan de verbinding van organisaties die dezelfde doelen nastreven als het Comité en zo een breed draagvlak te creëren binnen de Utrechtse samenleving.
- ƒ Het leveren van een bijzondere bijdrage aan de viering van 80 jaar Vrijheid.

Sterkten/ Zwaktes

De sterke punten van het Comité en het speelveld waarin het opereert zijn:

- ☞ Intense en warme band met de Gemeente Utrecht.
- ☞ Blijvende groei van het aantal bezoekers aan de activiteiten van het Comité.
- ☞ Hecht team dat taken serieus neemt en vakkundig oppakt, waardoor het resultaat goed is en het aantal overleggen beperkt.
- ☞ Het Comité-team van vrijwilligers is opgebouwd uit een goede mix van leeftijden en achtergronden.

De zwakkere punten van het Comité en het speelveld waarin het opereert zijn:

- ☞ Financiële afhankelijkheid van gemeente en fondsen.
- ☞ Volledige organisatie door vrijwilligers, waarbij verloop en continuïteit belangrijke aandachtspunten zijn.
- ☞ Steeds strenger wordende (veiligheids)eisen vergen veel kennis en vaardigheden. Deze zijn weliswaar aanwezig binnen het Comité, maar vergen veel inzet van deze Comitéleden.
- ☞ Het Comité wordt regelmatig geconfronteerd met het verzoek tot ondersteuning van onderbezette Stichtingen en Comités. Helaas is het niet mogelijk om de taken van deze comités over te nemen, maar streeft het Comité na de belangen onder de aandacht te blijven brengen.